

Πέτρου, Θ. / Ιωάννου, Α. / Χαραλάμπους, Μ. / Σίγγου, Ε. / Διομήδη – Παρπούνα, Έ. / Κουκουνίδου, Β. (Σύλβια) / Ιερωνυμίδου Τ.

*Κυπριακή Ένωση Βιβλιοθηκονόμων - Επιστημόνων Πληροφόρησης (ΚΕΒΕΠ) / Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Λευκωσίας / Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου / Βουλή των Αντιπροσώπων Κύπρου*

## Εισαγωγή

Η επιτυχημένη συνεργασία της Κυπριακής Ένωσης Βιβλιοθηκονόμων - Επιστημόνων Πληροφόρησης (ΚΕΒΕΠ), της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Λευκωσίας (ΒΠΛ) και της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου (ΒΠΚ), για τον εκσυγχρονισμό της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κύπρου (ΒτΑ), αποτελεί παράδειγμα του τι μπορούν να πετύχουν οι βιβλιοθηκονόμοι που προέρχονται από διαφορετικούς οργανισμούς, όταν συνεργάζονται μεταξύ τους και ενώνουν τις δυνάμεις τους για να προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο, να αναδείξουν το σύγχρονο ρόλο των βιβλιοθηκών και βιβλιοθηκονόμων, καθώς και να αναδείξουν το ρόλο και τη σημασία του επαγγελματία βιβλιοθηκονόμου.

Όταν η ΚΕΒΕΠ, κλήθηκε να συνδράμει στην αναβάθμιση, αναδιοργάνωση και μετεγκατάσταση της Βιβλιοθήκης της ΒτΑ, αποδέχτηκε την πρόταση, αναλαμβάνοντας ρόλο συντονιστή και ζητώντας τη βοήθεια των δύο ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών της Κύπρου οι οποίες λειτουργούν στη Λευκωσία, της ΒΠΛ και της ΒΠΚ. Κοινός στόχος της συνεργασίας η Βιβλιοθήκης της ΒτΑ να καταστεί εκτός από ένας χώρος παροχής πρόσβασης σε κοινοβουλευτική πληροφορία και εξειδικευμένη γνώση και σε ένα σύγχρονο περιβάλλον συνάντησης, το οποίο θα είναι ελεύθερα προσβάσιμο για να ενώνει ανθρώπους, ιδέες και πολιτισμούς. Ο σχεδιασμός της επικεντρώθηκε στα χαρακτηριστικά και τις υπηρεσίες, που θα διευκόλυναν το άνοιγμά της προς το κοινό και τη φιλοξενία και διοργάνωση πολιτιστικών δράσεων και εκδηλώσεων.

Η παρούσα εργασία, περιγράφει την προϋπάρχουσα κατάσταση, την αναγνώριση της ανάγκης, το σχεδιασμό και την εξέλιξη του έργου, καθώς επίσης και τις προκλήσεις που αντιμετωπίστηκαν. Αναφέρονται επίσης οι δράσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν το επόμενο διάστημα με κύριο άξονα την προβολή και αξιοποίηση της Βιβλιοθήκης της ΒτΑ.

### 1. Κοινοβουλευτικές Βιβλιοθήκες

Κύριος στόχος των κοινοβουλευτικών βιβλιοθηκών είναι να στηρίζουν το έργο των κοινοβουλίων, να «συμβάλλουν στη δημοκρατία μέσω της παροχής πληροφοριών, υπηρεσιών αναφοράς και έρευνας, υποστήριξης ειδικών θεμάτων σε κοινοβουλευτικές επιτροπές και ενώσεις και σε πολλές περιπτώσεις, με την παροχή πληροφοριών στο κοινό για το κοινοβούλιο» (Bebbington & Wood, 2022). Μπορούν να θεωρηθούν ειδικές βιβλιοθήκες με την έννοια ότι παρέχουν υπηρεσίες σε εξειδικευμένο κοινό, διαφέρουν όμως στο ότι παρέχουν πληροφορίες για όλο το εύρος της ανθρώπινης γνώσης, αντί να επικεντρώνονται σε ένα θέμα, όπως κάνουν οι περισσότερες ειδικές βιβλιοθήκες (Cunninghame, 2009).

Όπως διευκρινίζεται στις οδηγίες για τις κοινοβουλευτικές βιβλιοθήκες της σχετικής επιτροπής της IFLA (Anderson et al., 2022), διαφέρουν πολύ ως προς το μέγεθος και ως προς το είδος των υπηρεσιών που προσφέρουν, αλλά και ως προς τη χρηματοδότηση που λαμβάνουν. Κοινό τους σημείο είναι οι χρήστες που εξυπηρετούν, δηλαδή τα μέλη του κοινοβουλίου, το προσωπικό του και ολόκληρο τον οργανισμό συνολικά, οι οποίοι χαρακτηρίζονται από τις πολύ αυστηρές προθεσμίες κάτω από τις οποίες εργάζονται. Το προσωπικό που τους εξυπηρετεί πρέπει να παρέχει πρόσβαση σε ανεξάρτητες, αξιόπιστες, αντικειμενικές και άμεσα προσβάσιμες πληροφορίες, προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους και στα απαιτητικά χρονοδιαγράμματα. Ορισμένες κοινοβουλευτικές βιβλιοθήκες είναι ανοιχτές στο κοινό σε γενική βάση, κάποιες έχουν υπηρεσίες που απευθύνονται σε μαθητές και φοιτητές, ενώ άλλες έχουν πιο περιορισμένη πολιτική και εξυπηρετούν μόνο τους εσωτερικούς τους χρήστες. Εκτός από συλλογές υλικού όπως εφημερίδες, βιβλία και περιοδικά για αναφορά ή δανεισμό, βασικό μέρος της συλλογής τους είναι τα αρχεία του ίδιου του κοινοβουλίου, όπως πρακτικά, εργασίες και εκθέσεις επιτροπών.

Σήμερα, η έκρηξη των πληροφοριών στο διαδίκτυο καθιστά τον ρόλο των κοινοβουλευτικών βιβλιοθηκών περισσότερο σημαντικό, καθώς υπάρχει ανάγκη για πληροφορίες φιλτραρισμένες με έγκαιρο, ακριβή και πολιτικά ουδέτερο τρόπο (Anderson et al., 2022).

## 2. Συμμετέχοντες Φορείς

Για την επίτευξη του στόχου εκσυγχρονισμού και μετεγκατάστασης της Βιβλιοθήκης ΒτΑ και με τις συντονισμένες δράσεις του ΔΣ της ΚΕΒΕΠ, συνεργάστηκαν η ΒΠΛ και η ΒΠΚ με την ΒτΑ. Τόσο οι διευθύνσεις των δύο ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών της Κύπρου, οι οποίες συνέβαλαν συμβουλευτικά και έμπρακτα με πόρους, όπως προσωπικό, εξοπλισμό και δωρεές, όσο και οι βιβλιοθηκονόμοι που εργάζονται σε αυτές και συμμετείχαν εθελοντικά, αφιερώνοντας συχνά προσωπικό χρόνο, συνεργάστηκαν με τα εκλεγμένα ή/και μόνιμα μέλη της ΒτΑ. Οργανισμοί του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα με διαφορετικούς σκοπούς και στόχους, ένωσαν τις δυνάμεις τους για μια σύγχρονη κοινοβουλευτική βιβλιοθήκη στην Κύπρο.

### 2.1. Κυπριακή Ένωση Βιβλιοθηκονόμων - Επιστημόνων Πληροφόρησης (ΚΕΒΕΠ)

Η «Κυπριακή Ένωση Επαγγελματιών Βιβλιοθηκονόμων» (ΚΕΕΒ) ιδρύθηκε το 1987 και μετονομάστηκε σε «Κυπριακή Ένωση Βιβλιοθηκονόμων - Επιστημόνων Πληροφόρησης» (ΚΕΒΕΠ) το 2008. Η ΚΕΒΕΠ είναι η μοναδική και αναγνωρισμένη επαγγελματική και επιστημονική Ένωση των Κύπριων Βιβλιοθηκονόμων, η οποία επιδιώκει τόσο την αλληλοενημέρωση, όσο και τη συνεργασία με τα σχετικά άτομα και φορείς λήψης αποφάσεων που επηρεάζουν την ανάπτυξη των βιβλιοθηκών αλλά και την επαγγελματική κατοχύρωση του κλάδου στην Κύπρο. Ο ρόλος της στο συντονισμό των δράσεων, όπως και της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων φορέων με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της Βιβλιοθήκης ΒτΑ ήταν καθοριστικός. Να σημειωθεί επίσης ότι την ίδια περίοδο η ΚΕΒΕΠ προωθούσε τα πάντα αιτήματά της για κατοχύρωση του επαγγέλματος, αξιοποιώντας τη στενή συνεργασία της με κοινοβουλευτικούς αξιωματούχους.

## 2.2 Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Λευκωσίας (ΒΠΛ)

Η ΒΠΛ αποτελεί τη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Λευκωσίας (ΠΛ), το οποίο λειτουργεί με επίσημη άδεια ιδιωτικού πανεπιστημίου ανώτατης εκπαίδευσης από το 2007. Είναι το μεγαλύτερο πανεπιστήμιο της Κύπρου αναφορικά με τον αριθμό φοιτητών, ενώ προσφέρει συμβατικά και εξ αποστάσεως προγράμματα, προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου, στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, τα οποία παρακολουθούνται από περίπου 14,000 φοιτητές από διάφορες χώρες. Η ΒΠΛ αποτελείται από την Κεντρική Βιβλιοθήκη και τη Βιβλιοθήκη της Ιατρικής Σχολής και απασχολεί 17 βιβλιοθηκονόμους/επαγγελματίες της πληροφόρησης, καθώς επίσης και 10 φοιτητές ως βοηθητικό προσωπικό. Αποτελεί ιδρυτικό μέλος την Κοινοπραξίας Κυπριακών Βιβλιοθηκών (ΚΚυΒ) και παρέχει πρόσβαση σε μια μεγάλη συλλογή έντυπου υλικού, ενώ παράλληλα εστιάζει σε μια πλούσια συλλογή ηλεκτρονικών πηγών, η οποία καλύπτει τις ανάγκες όλων των προγραμμάτων σπουδών του ΠΛ. Εκτός της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΠΛ, είναι ανοιχτή και στο ευρύ κοινό προσφέροντας υπηρεσίες για παιδιά και ενήλικες.

## 2.3. Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου (ΒΠΚ)

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου αποτελεί τη μεγαλύτερη βιβλιοθήκη της Κύπρου, τόσο από πλευράς έντυπης (πέραν των 600.000 τόμων) και ηλεκτρονικής συλλογής (hybrid library), όσο και από πλευράς αριθμού εργαζομένων οι οποίοι σήμερα ξεπερνούν τα 40 μέλη με 10 περίπου φοιτητές πλήρους απασχόλησης. Άρχισε τη λειτουργία της το 1992, με την είσοδο των πρώτων φοιτητών στο πρώτο και δημόσιο πανεπιστήμιο της Κύπρου. Τον Δεκέμβριο του 2018 μετεγκαταστάθηκε στο νέο και εμβληματικό κτήριο Κέντρο Πληροφόρησης – Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» το οποίο σχεδιάστηκε από το διεθνούς φήμης Γάλλος αρχιτέκτονας Jean Nouvel. Η Βιβλιοθήκη είναι ανοιχτή στο κοινό, προσφέροντας μια σειρά από υπηρεσίες προς κάθε ενδιαφερόμενο, συμπεριλαμβανομένης της ευρύτερης ερευνητικής, εκπαιδευτικής και επιστημονικής κοινότητας, ως η κύρια ερευνητική βιβλιοθήκη της Κύπρου. Είναι πλήρως αυτοματοποιημένη και λειτουργεί με διευρυμένο ωράριο λειτουργίας. Με τη συνεργασία της ηγεσίας του ΠΚ καθώς και των διευθύνσεων των βιβλιοθηκών άλλων ιδιωτικών και δημόσιων πανεπιστημίων της Κύπρου, συνέβαλε καθοριστικά στην ίδρυση της Κοινοπραξίας Κυπριακών Βιβλιοθηκών. Είναι ενεργά συμμετέχουσα σε διάφορα ευρωπαϊκά ή άλλα ερευνητικά προγράμματα, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση της Ανοικτής Επιστήμης.

## 2.4. Βουλή των Αντιπροσώπων (ΒτΑ)

Η Κύπρος κατέστη ανεξάρτητη και κυρίαρχη δημοκρατία προεδρικού συστήματος, μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, το 1960. Οι πρώτες βουλευτικές εκλογές διεξήχθησαν την 31η Ιουλίου του 1960 με το εβδομήντα τοις εκατόν (70%) να εκλέγεται από την Ελληνοκυπριακή κοινότητα και το τριάντα τοις εκατόν (30%) από την Τουρκοκυπριακή κοινότητα. Με την αποχώρηση των Τουρκοκυπρίων από τις θέσεις τους ύστερα από τις διακοινοτικές ταραχές του 1963, οι θέσεις των Τουρκοκυπρίων στη Βουλή των Αντιπροσώπων παραμένουν μέχρι σήμερα κενές. Το κράτος έκτοτε λειτουργεί στη βάση του «Δικαίου της Ανάγκης», παρεκκλίνοντας από τις συνταγματικές διατάξεις δικοινοτικού χαρακτήρα, προς σωτηρία του λαού και του κράτους ως υπέρτατου νόμου (*Salus populi suprema lex esto*). Η Βουλή των Αντιπροσώπων με πενήντα έξι (56) Βουλευτές και τρεις αντιπροσώπους των Θρησκευτικών Ομάδων στην Κύπρο (Αρμενίους, Λατίνους, Μαρωνίτες) επιτελεί το συνταγματικό της έργο να νομοθετεί εν παντί θέματι, συνιστώντας μία από τις τρεις συνταγματικές εξουσίες και διακρινόμενη, στη βάση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών από την Εκτελεστική και τη Δικαστική Εξουσία.

Σημαντικό πυλώνα για τη ΒτΑ αποτελεί η εμπάθυνση των σχέσεων της με την “κοινωνία των πολιτών”, την ενίσχυση της συμμετοχικής δημοκρατίας, την καλλιέργεια ενεργών πολιτών και ταυτόχρονα την προβολή του κοινοβουλευτικού έργου. Προς τον σκοπό αυτό συστάθηκε και λειτούργησε το «Ίδρυμα Κοινοβουλευτισμού και Συμμετοχικής Δημοκρατίας της Βουλής των Αντιπροσώπων» υπό τη μορφή νομικής οντότητας ιδιωτικού δικαίου, το οποίο συστάθηκε κατά το πρότυπο του αντίστοιχου ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων.

### 3. Περιγραφή Έργου

#### 3.1. Βιβλιοθήκη της ΒτΑ & Ανάγκη Εκσυγχρονισμού

Η Βιβλιοθήκη της ΒτΑ, είναι μια κοινοβουλευτική βιβλιοθήκη που ανήκει στην ευρύτερη κατηγορία των ειδικών βιβλιοθηκών. Απευθύνεται κυρίως στους βουλευτές, τους κοινοβουλευτικούς συνεργάτες και το προσωπικό της ΒτΑ ενώ είναι προσβάσιμη και από εξωτερικούς χρήστες. Χρησιμοποιεί το λογισμικό ανοιχτού κώδικα ΚΟΗΑ και η συλλογή της ξεπερνά τους 16,000 τόμους και 8,000 τίτλους βιβλίων. Διατηρεί ειδικές συλλογές με σπάνια παλαιά βιβλία, χειρόγραφα και σειρές από την περίοδο της Αγγλοκρατίας στην Κύπρο. Κάποια από αυτά έχουν ψηφιοποιηθεί καθώς αποτελούν μοναδικές εκδόσεις. Από το 1960, στεγαζόταν στο ισόγειο του κτιρίου του Κοινοβουλίου, σε έναν πολύ περιορισμένο χώρο, χωρίς προδιαγραφές για σωστή φύλαξη του υλικού, χώρο αναγνωστηρίου, παράθυρα και κατάλληλο φωτισμό. Στελεχώνονταν από μια βιβλιοθηκονόμο και η χρήση της ήταν πολύ περιορισμένη.

Η ΒτΑ, επί προεδρίας Αννίτας Δημητρίου, αποφάσισε να αναδείξει, να εκσυγχρονίσει και να διευρύνει το ρόλο της Βιβλιοθήκης της, εντάσσοντάς την κάτω από το νεοσυσταθέν «Ίδρυμα Κοινοβουλευτισμού και Συμμετοχικής Δημοκρατίας». Η αναβάθμιση και ο εμπλουτισμός της σε όλα τα επίπεδα εντάχθηκε στους σκοπούς και αρμοδιότητες του ιδρύματος και ειδικότερα στον επί μέρους στόχο της πολυεπίπεδης ανάπτυξης της Βιβλιοθήκης ΒτΑ, σε συνεργασία με εξειδικευμένο προσωπικό και τα ανώτατα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας ή άλλους οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου στην Κύπρο και στο εξωτερικό που διαθέτουν αναγκαία εμπειρία και τεχνογνωσία. Στα πλαίσια αυτού, αποφασίστηκε και η μετεγκατάστασή της στο πρόσφατα ανακαινισμένο παρακείμενο της ΒτΑ διατηρητέο κτίριο, το οποίο είχε αρχικά λειτουργήσει υπό την επωνυμία «Σπίτι του Πολίτη» και στεγάζει πλέον και το ίδρυμα.

#### 3.2. Πρόσκληση ΒτΑ για Συνεργασία

Τα προβλήματα λειτουργίας και υποστελέχωσης της Βιβλιοθήκης ΒτΑ οδήγησαν σε πρόσκληση εκ μέρους της Προέδρου της ΒτΑ προς της ΚΕΒΕΠ με σκοπό τη συμμετοχή της στο έργο μετεγκατάστασης και εκσυγχρονισμού της. Αφορμή προς τούτο είχε δοθεί η προγενέστερη συνάντηση της ΚΕΒΕΠ με την Πρόεδρο και βουλευτές της Επιτροπής Παιδείας της ΒτΑ, στα πλαίσια ενημερωτικής εκστρατείας για τη σημασία της στελέχωσης των βιβλιοθηκών από πτυχιούχους βιβλιοθηκονόμους, καθώς και του αιτήματος της ΚΕΒΕΠ για κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων του κλάδου. Η ΚΕΒΕΠ αποδέχτηκε την πρόσκληση για την εν λόγω συνεργασία υπογράφοντας με τη ΒτΑ μνημόνιο συνεργασίας στις 16 Δεκεμβρίου 2021. Ως συντονιστής του έργου, η ΚΕΒΕΠ, ζήτησε τη συμβολή των ΒΠΛ και ΒΠΚ, οι οποίες αποδέχτηκαν πρόθυμα.

Οι κύριοι στόχοι που τέθηκαν για την αναβάθμιση της Βιβλιοθήκης ΒτΑ είναι η δυνατότητα παροχής πληροφόρησης και υπηρεσιών έρευνας και τεκμηρίωσης επί θεμάτων κοινοβουλευτικού ενδιαφέροντος σε συνεργασία με άλλους δημόσιους φορείς, όπως και έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό, μέσω γενικών και εξειδικευμένων βάσεων δεδομένων και ηλεκτρονικών περιοδικών, υπηρεσίας (διά)δανεισμού, πληροφόρησης επί θεμάτων που αφορούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) μέσω του Κέντρου Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (Europe Direct/European Documentation Center), εκπαίδευσης και ενημέρωσης για τις δυνατότητες πληροφόρησης. Σκοπός, να μετατραπεί από μία περιορισμένης εμβέλειας βιβλιοθήκη, σε σημαντικό άξονα στήριξης του κοινοβουλευτικού έργου, αλλά και πόλο έλξης κάθε μελετητή και αναγνώστη, τόσο από Κύπρο όσο και από το εξωτερικό.

### 3.3. Κύριες Δράσεις

Ακολούθησαν συναντήσεις με τα συμβαλλόμενα μέρη, όπου συζητήθηκαν οι διαδικασίες, ο προγραμματισμός και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου. Σε συνεργασία με την βιβλιοθηκονόμο της Βιβλιοθήκης ΒτΑ ετοιμάστηκε σημείωμα, το οποίο περιλάμβανε το γενικό πλαίσιο, την υφιστάμενη κατάσταση και τα προβλήματα της Βιβλιοθήκης, καθώς και εισηγήσεις για επίλυση τους. Καλύπτονταν, επίσης, η διαδικασία μεταφοράς του υλικού στο «Σπίτι του Πολίτη» και οι κτιριολογικές απαιτήσεις, όπως πυροπροστασία-πυρασφάλεια, οδοί διαφυγής και έξοδοι κινδύνου, εξαερισμός, θερμοκρασία, φωτισμός και ειδική διαμόρφωση για ΑΜΕΑ.

#### 3.3.1. Διαχείριση Υλικού

Η ΒΠΛ συνέβαλλε στη διαχείριση του υλικού που διατηρούσε η Βιβλιοθήκη ΒτΑ δημιουργώντας ομάδα εργασίας με εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο ασχολήθηκε μεθοδικά με την αποεπιλογή τίτλων και την αφαίρεσή τους από την κύρια συλλογή. Έγινε ταυτόχρονα καταγραφή των πολλαπλών αντιτύπων για να δοθεί έγκριση από το Γενικό Ελεγκτή για τη απόσυρση και διαγραφή τους από το μητρώο, ώστε να δωριστούν στη συνέχεια από την ΚΕΒΕΠ σε άλλες βιβλιοθήκες. Η ομάδα εργάστηκε επίσης για τη μετακίνηση και τη τοποθέτηση των βιβλίων στο νέο κτίριο, σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία που ανέλαβε τη μεταφορά (Δημόσια Έργα).

Η ανάπτυξη και ο εμπλουτισμός της συλλογής κρίθηκε επιτακτικής ανάγκης, καθώς το υλικό που υπήρχε στην Βιβλιοθήκη ΒτΑ, ήταν απαρχαιωμένο. Η αναβάθμιση και ανάπτυξη της συλλογής έγινε στοχευμένα με την ενίσχυση ειδικών θεματικών ενοτήτων απαραίτητες για μια κοινοβουλευτική βιβλιοθήκη. Η ΒΠΛ συγκέντρωσε λίστα με προτεινόμενους τίτλους προς αγορά που υπέδειξαν διακεκριμένοι ακαδημαϊκοί, γνώστες του αντικειμένου, και προχώρησε σε μια μεγάλη δωρεά νομικών βιβλίων εμπλουτίζοντας τη συλλογή. Δεσμεύτηκε επίσης για τη συνέχιση της συνεργασίας με παροχή υποστήριξης στην ανάπτυξη και διαχείριση της συλλογής.

#### 3.3.2. Συντήρηση Παλαιτύπων

Μετά από αίτημα της ΒτΑ προς τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Κύπρου και τη ΒΠΚ αποφασίστηκε η μεταφορά της συλλογής παλαιτύπων βιβλίων της Βιβλιοθήκης ΒτΑ σε ειδικό χώρο της ΒΠΚ, ώστε να περάσουν από τη διαδικασία ατοξικής απεντόμωσης. Τη διαδικασία χειρίστηκε το προσωπικό του Γραφείου Ψηφιοποίησης και Αρχείων της ΒΠΚ, με τον κατάλληλο εξοπλισμό και τεχνογνωσία. Το υλικό τοποθετήθηκε σε σακούλα από ειδικό νάιλον το οποίο έκλεινε αεροστεγώς. Με ειδικό μηχάνημα αφαιρέθηκε το οξυγόνο του αέρα και όταν ο μετρητής έδειξε ότι μέσα στην σακούλα υπάρχει παρουσία οξυγόνου μικρότερη του 0,2%, τότε αποσυνδέθηκε η σακούλα από το σύστημα και παρέμεινε κλειστή για 21 ημέρες, οπότε και εξουδετερώθηκε κάθε μικροοργανισμός που πιθανόν να προκαλούσε βλάβη στο υλικό. Παράλληλα πραγματοποιήθηκε απεντόμωση του χώρου της Βιβλιοθήκης υπό την καθοδήγηση της ΒΠΚ.

#### 3.3.3. Συντήρηση Υλικού

Ακολούθησαν συναντήσεις της ΚΕΒΕΠ με το Κρατικό Αρχείο και το Εργαστήριο Συντήρησης Έργων Τέχνης του Μουσείου Ι.Μ. Κύκκου, σχετικά με την καλύτερη αξιοποίηση και τη συντήρηση των

παλαιτύπων βιβλίων. Την επίβλεψη της διαδικασίας συντήρησης των παλαιτύπων βιβλίων ανέλαβε το Κρατικό Αρχείο, το οποίο προώθησε εντατικά τις εργασίες που ακολουθήθηκαν με βάση τις ανάγκες του υλικού.

### 3.3.4. Πολιτική & Κανονισμός Λειτουργίας

Επιτακτική κρίθηκε επίσης και η ανάγκη δημιουργίας πολιτικής που να διέπει τη γενική λειτουργία, ανάπτυξη και διαχείριση της συλλογής της Βιβλιοθήκης ΒτΑ, καθώς διαπιστώθηκε κατά την έναρξη του έργου ότι δεν υπήρχε. Η ΒΠΛ ανέλαβε τη δημιουργία πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες της IFLA αναφορικά με τις κοινοβουλευτικές βιβλιοθήκες (Anderson et al., 2022), αλλά και την πολιτική της ΒΠΚ, η οποία είχε επικαιροποιηθεί και εγκριθεί πρόσφατα, σε ό,τι αφορούσε τη γενική λειτουργία μιας βιβλιοθήκης. Παράλληλα, βοήθεια συμβουλευτικού χαρακτήρα προσέφερε και η Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων, μετά από ενέργειες της ΚΕΒΕΠ και συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακά και δια ζώσης στο πλαίσιο επίσκεψης μελών της στη Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων. Το προσχέδιο της νέας πολιτικής με σχόλια για αποφάσεις που θα πρέπει να ληφθούν πριν αυτή εγκριθεί, κατατέθηκε στη ΒτΑ.

Αποφασίστηκε, επίσης, η άμεση προκήρυξη μίας ακόμα θέσης βιβλιοθηκονόμου για να είναι εφικτή η λειτουργία της αναβαθμισμένης Βιβλιοθήκης και των υπηρεσιών της.

### 3.3.5. Διαμόρφωση Χώρου

Σε σχέση με την διαμόρφωση και επίπλωση του χώρου, η ΚΕΒΕΠ σε συνεργασία με το Κρατικό Αρχείο Κύπρου και τα Δημόσια Έργα, δημόσια υπηρεσία στην οποία ανέθεσε η ΒτΑ την επίπλωση του χώρου, προχώρησε σε σύνταξη μελέτης με προδιαγραφές επίπλωσης. Ταυτόχρονα σε συνεννόηση με την ΚΕΒΕΠ και στα πλαίσια έμπρακτης στήριξης νεοσύστατων βιβλιοθηκών, προχώρησε σε δωρεά υφιστάμενου εξοπλισμού της Βιβλιοθήκης της ΒτΑ καθώς και άλλου υλικού, το οποίο κρίθηκε ακατάλληλο στο πλαίσιο του έργου εκσυγχρονισμού της.

## 4. Ολοκλήρωση Έργου & Μελλοντικές Δράσεις

Το κυρίως έργο εκσυγχρονισμού της Βιβλιοθήκης ΒτΑ προβλέπεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του 2024, με την ολοκλήρωση των εργασιών διαμόρφωσης του χώρου και της διαδικασίας πρόσληψης βιβλιοθηκονόμου. Η Βιβλιοθήκη τότε θα είναι έτοιμη να ανοίξει τις πύλες της στο ευρύ κοινό, μέσω εκδήλωσης εγκαινίων για σκοπούς ανάδειξης και προβολής της. Ωστόσο, έχουν τεθεί επιπλέον στόχοι με μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Μεταξύ αυτών η ψηφιοποίηση επιπλέον υλικού της ΒτΑ και η δημιουργία αποθετηρίου ανοιχτής πρόσβασης. Στόχος όλων των μερών είναι η συνεργασία να συνεχιστεί και στο μέλλον, αξιοποιώντας, αλλά και εξοικονομώντας πόρους προς όφελος, τόσο των βιβλιοθηκών, όσο και του κρατικού προϋπολογισμού.

Επιπλέον συμφωνήθηκε η περαιτέρω ενεργή εμπλοκή και συνδρομή της ΚΕΒΕΠ κατά την εξέταση διάφορων πολιτιστικών, βιβλιοθηκονομικών και αρχειονομικών θεμάτων από τη ΒτΑ. Επιπρόσθετα, προβλέπεται η ανάπτυξη διαλόγου αναφορικά με τρέχοντα βιβλιοθηκονομικά και αρχειονομικά θέματα καθώς και άλλα ζητήματα σχετικού ενδιαφέροντος. Η συνεργασία που αναπτύχθηκε μπορεί να λάβει τη μορφή συγγραμμάτων, διαλέξεων όπως και διοργάνωσης ημερίδων και συνεδρίων, με στόχο την ενδυνάμωση του ρόλου και την ανάδειξη του έργου της Βιβλιοθήκης ΒτΑ στο πλαίσιο μιας γενικότερης και οριζόντιας ανάπτυξης των βιβλιοθηκών της Κύπρου.

## 5. Συμπεράσματα

Το παράδειγμα της επιτυχημένης συνεργασίας της ΚΕΒΕΠ με δύο ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, τη ΒΠΛ και τη ΒΠΚ με απώτερο στόχο τον εκσυγχρονισμό της Βιβλιοθήκης της ΒτΑ της Κύπρου αναδεικνύει τα οφέλη που μπορεί να προκύψουν όταν οι βιβλιοθήκες και οι βιβλιοθηκονόμοι ενώνουν τις δυνάμεις τους για να προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο, να αναδείξουν το

σύγχρονο ρόλο των βιβλιοθηκών και βιβλιοθηκονόμων και να ενισχύσουν το ίδιο το επάγγελμα του βιβλιοθηκονόμου. Διαφάνηκε επίσης η αναγκαιότητα πολιτικής βούλησης για την επιτυχία τέτοιων εγχειρημάτων. Η πρόεδρος της ΒτΑ αντιλαμβανόμενη την κατάσταση στην οποία βρίσκονταν η Βιβλιοθήκη, ανέλαβε πρωτοβουλίες και δράσεις για να διαμορφωθεί το κατάλληλο πλαίσιο για τον εκσυγχρονισμό της, με την υπαγωγή του στο Ίδρυμα Κοινοβουλευτισμού και Συμμετοχικής Δημοκρατίας και τη μετεγκατάστασή της στο «Σπίτι του Πολίτη» με συμβολικό χαρακτήρα, διαμορφώνοντας έτσι τις συνθήκες που θα επέτρεπαν να επιτευχθεί ο στόχος για το νέο τρόπο λειτουργία της.

Καθοριστικής σημασίας ήταν όμως και η ανάθεση του έργου αναβάθμισης στους ειδικούς. Όταν κλήθηκε η ΚΕΒΕΠ να βοηθήσει, γνώριζε ακριβώς σε ποιους έπρεπε να απευθυνθεί για διαδικασίες που απαιτούν συγκεκριμένες γνώσεις, εξοπλισμό και τεχνογνωσία, για την επιτυχή ολοκλήρωση του έργου.

Καθοριστικής σημασίας ήταν και η σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Η εθελοντική συμμετοχή των ιδρυμάτων, των διευθύνσεων των δύο ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών και των βιβλιοθηκονόμων στο έργο, είχε ως βασικό σκοπό τη δημιουργία μιας σύγχρονης κοινοβουλευτικής βιβλιοθήκης στην Κύπρο, η οποία θα συμβάλει στη δημοκρατία, ενισχύοντας τη λήψη ενημερωμένων αποφάσεων και ενεργή συμμετοχή των πολιτών.

Στόχος της συνεργασίας ήταν η Βιβλιοθήκη ΒτΑ να αποτελέσει χώρο που ενώνει ανθρώπους, ιδέες και πολιτισμούς σε μια δημοκρατική κοινωνία. Επιπλέον, να είναι σε θέση να παρέχει στο κοινό τη δυνατότητα πληροφόρησης σχετικά με τη λειτουργία της Βουλής και τη νομοθετική διαδικασία, τα νομοσχέδια και τις συζητήσεις της Ολομέλειας και να μελετήσει τις συλλογές στα αναγνωστήριά της. Να είναι χώρος γνώσης, ζωντανός χώρος μάθησης και δημιουργίας, κόμβος δραστηριοτήτων και πληροφόρησης και όχι απλά χώρος αποθήκευσης βιβλίων. Με το νέο τρόπο λειτουργία της η Βιβλιοθήκη αλλά και η ίδια η ΒτΑ γίνεται περισσότερο εξωστρεφής με πολλά οφέλη για τους πολίτες.

Από το έργο εκσυγχρονισμού της Βιβλιοθήκης ΒτΑ προέκυψε αύξηση των θέσεων εργασίας, καθώς αναδείχτηκε η ανάγκη και η αξία στελέχωσής της από εξειδικευμένο προσωπικό. Η μία επιπλέον θέση βιβλιοθηκονόμου που προκηρύχθηκε ήταν η αρχή, καθώς θεωρείται βέβαιο ότι όταν ανοίξει η Βιβλιοθήκη στο κοινό θα διαφανεί η αναγκαιότητα για επιπλέον θέσεις εξειδικευμένου προσωπικού και σε άλλες βιβλιοθήκες της Κύπρου.

Το μεγαλύτερο ίσως όφελος για τη βιβλιοθηκονομική κοινότητα που προέκυψε από την συγκεκριμένη συνεργασία είναι ότι προώθησε το νομοθετικό πλαίσιο κατοχύρωσης του επαγγέλματος. Η σχέση που δημιουργήθηκε μεταξύ των μελών και του προσωπικού της ΒτΑ με την ΚΕΒΕΠ και τους βιβλιοθηκονόμους της κατά τη διάρκεια του έργου, έδωσε την ευκαιρία στους πρώτους να αντιληφθούν τη αξία της στελέχωσης των βιβλιοθηκών και λοιπών υπηρεσιών πληροφόρησης από πτυχιούχους βιβλιοθηκονόμους, να ακούσουν τα προβλήματα που ο κλάδος αντιμετωπίζει και να προχωρήσουν τελικά στην δημιουργία του νομοσχεδίου που αφορά τα επαγγελματικά τους δικαιώματα.

#### Βιβλιογραφία

Anderson, J., Bebbington, S., Brown, A., Engitu, S., Fortier, A., Gassie, L., ... & Wood, E. (2022). *Guidelines for Parliamentary Libraries*.

Bebbington, S. & Wood, E. (2022, September 21). *Library and Research Services for Parliaments: it's complicated!* *IFLA News*. Retrieved from <https://www.ifla.org/news/library-and-research-services-for-parliaments-its-complicated/>

Cuninghame, K. (2009). *Guidelines for legislative libraries*. Walter de Gruyter.

Sandgrind, G. (2010). Introduction: The Purpose, Present Situation and Future of the Parliamentary Library. *Library Trends* 58(4), 413-417. <https://doi.org/10.1353/lib.2010.0000>